

Հաստատված է ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆԻ
«_31_»_08_2020 թ.-ի նիստում (արձ. թիվ 1):
Ամբիոնի պետ, ոստ. փոխգնդապետ
Ա. Հովհաննիսյան .....
(ստորագրություն)

.....
(ամիս ամսաթիվ)

ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ	Ապացուցման հիմնախնդիրները քրեական դատավարությունում (մագիստրատուրայի առկա ուսուցում)
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	Իրավագիտություն
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	Իրավագիտություն
ԱՄԲԻՈՆ	Քրեական դատավարության ամբիոն E-mail: qrdatabion@mail.ru
ՀԵՂԻՆԱԿ/ՆԵՐ	Ա. Հովհաննիսյան (ի. գ. թ., դոցենտ) E-mail: qrdatabion@mail.ru Հեռ.՝ +374 93000762
ՈՒՍ.ՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	1-ին կուրս, 2-րդ կիսամյակ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ	մագիստրոս

ԿՐԵԴԻՏՆԵՐ	3 (երեք)
ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ ԵՎ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՁԵՎԵՐԸ	«Ապացույցների տեսությունը քրեական դատավարությունում -1» դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 90 ժամ, որից 30-ը՝ դասախոսություն, 6-ը՝ սեմինար, 54-ը՝ ինքնուրույն աշխատանք: Ինքնուրույն աշխատանքի համար նախատեսված ժամերին սովորողը ուսումնասիրում է մասնագիտական գրականություն, կատարում մշակումներ, դասախոսի հանձնարարությամբ պատրաստում գիտական զեկույցներ ու հոդվածներ, ռեֆերատներ, պատրաստվում է հաջորդ դասին: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը մեկ անգամ՝ 80 րոպե տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի վերջում եզրափակիչ գնահատմամբ:
ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ	Դասընթացը կառուցվում է «ՀՀ քրեական դատավարություն», «Կրիմինալիստիկա», «ՀՀ քրեական իրավունք» բակալավրիական դասընթացների իմացության վրա:
ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	«Ապացուցման հիմնախնդիրները քրեական դատավարությունում» դասընթացի շրջանակներում ուսումնասիրվում են ապացուցման մեթոդաբանական և գործնական հիմնախնդիրները, ապացուցման՝ որպես ճանաչողական գործունեության հատկանիշները, ապացույցների թույլատրելիության որոշման հիմնախնդիրները:

<p>ՆՊԱՏԱԿ/ԽՆԴԻՐՆԵՐ</p>	<p>Դասընթացի նպատակն է սովորողներին հաղորդել գիտելիքներ և ձևավորել կարողություններ ապացույցների թույլատրելիության և վերաբերելիության կանոնների, ապացույցների ստուգման ու գնահատման առանձնահատկությունների, ապացուցման սահմանների վերաբերյալ:</p> <p>Դասընթացի խնդիրներն են՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ներկայացնել քրեադատավարական գիտության մեջ ապացուցման տեսության դերը 2. Ներկայացնել ճշմարտության, խղճի և մոտիվացիայի դերը քրեադատավարական ապացուցման մեջ 3. Ուսումնասիրել քրեադատավարական ապացուցման մեթոդոլոգիական և գործնական հիմնախնդիրները:
<p>ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ</p> <p>1. Կարողանա՝</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) բացատրել քրեադատավարական հարաբերությունների համակարգում ապացուցման դերն ու նշանակությունը, 2) ներկայացնել ու վերլուծել քրեադատավարական ապացուցման հասկացության, ապացույցների հավաքման, ստուգման և գնահատման, ապացուցման սուբյեկտների և դրաց դասակարգման շուրջ գիտության մեջ առկա հիմնախնդիրների վերաբերյալ տեսակետները, հիմնավորել սեփական դիրքորոշումը, 3) բացահայտել ապացույցների միջև կապի և ապացույցների նշանակության, քննչական գործողությունների արձանագրությունների, այլ փաստաթղթերի և փորձագետի եզրակացության գնահատման հիմնախնդիրները, հիմնավորել սեփական տեսակետը, 4) ներկայացնել ու վերլուծել ապացույցների օգտագործման հասկացության, ձևերի, մոդելավորման՝ որպես ապացույցների օգտագործման մեթոդի հիմնախնդիրները, բացահայտել քրեադատավարական որոշումների կայացման ընթացքում ապացույցների օգտագործման նշանակությունը, ապացուցման մեջ կանխավարկածի և պրեյուդիցիայի դերը, այդ հիմնահարցերի շուրջ ներկայացնել և հիմնավորել սեփական տեսակետը:

<p>ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ Հիմնական</p>	<p><u>Նորմատիվ ակտեր</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ՀՀ Սահմանադրություն 1995 թ. /2015 թ. խմբ./. 2. Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին Եվրոպական կոնվենցիա, 1950 թ. 3. Խոշտանգումների և դաժան, անմարդկային կամ արժանապատվությունը նվաստացնող վերաբերմունքի և պատժի այլ ձևերի դեմ կոնվենցիա, 1985 թ. 4. ՀՀ դատական օրենսգիրք 5. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրք 6. «Դատախազության մասին» ՀՀ օրենք
--------------------------------------	---

	<p>7. «Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենք 8. «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենք</p> <p><u>Տեսական աղբյուրներ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белкин А.Р. Теория доказывания. - М., 2005 г. 2. Уголовный процесс. Учебник / Бобров В.К., Божьев В.П., Бородин С.В., Демидов В.В., и др.; Под ред.: Божьев В.П.. - 4-е изд., перераб. и доп. - М.: Спарк, 2004. 3. Уголовно-процессуальное право Российской Федерации: учебник / отв. ред. П.А. Лупинская. – М., 2011.
Լրացուցիչ	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Васяев, А.А.</i> Признание доказательств недопустимыми в ходе судебного следствия в суде первой инстанции в российском уголовном процессе: монография / А.А. Васяев. – Волтерс Клувер, 2010. 2. <i>Коршунов, А.В.</i> Доказательства и доказывания в уголовном процессе: учебное пособие / А.В. Коршунов. – М., 2011. 3. <i>Касымов А.А.</i> Показания потерпевшего как источник доказательства // Сб. науч. тр. - 1980. - № 636. - С.129-136. 4. <i>Леви А.А.</i> Характер, причины и способы устранения ошибок в стадии предварительного расследования. - М., 1990. 5. <i>Леви А. А.</i> Как достичь объективного отражения показаний в процессе доказывания // Российская юстиция. - 1995. - N 9. 6. <i>Микаутадзе, С.Р.</i> Недопустимые доказательства в уголовном судопроизводстве России: учебное пособие / С.Р. Микаутадзе. – М., 2011. 7. <i>Некрасов С.В.</i> Юридическая сила доказательств в уголовном судопроизводстве: науч. - практ. пособие. - М., 2004. 8. <i>Сильнов М.</i> Доказательства как сведения о фактах / М. Сильнов, А. Емуразов // ЭЖ-ЮРИСТ.- 2004. № 27. 9. <i>Сильнов М.</i> Допустимость доказательств // ЭЖ-ЮРИСТ. 2004. № 3. 10. <i>Соловьёв А.Б.</i> Доказывание по Уголовно-процессуальному кодексу Российской Федерации (досудебные стадии): науч.-практ. пособие для следователей. -М., 2003.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ	Բաղադրիչ 1 - քննություն			
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ	Գնահատման արդյունարար միավոր	Գնահատականը տառանշումով	Միջանկյալ գնահատման միավոր	
	18-20	Գերազանց	Հարց 1	
	13-17	Լավ	Հարց 1	Հարց 2
	8-12	Բավարար	2 միավոր	2 միավոր
	0-7	Անբավարար		
	0	Չներկայացած		
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ /	Սովորողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100% (ստուգված) առաջադիմություն:			

<p>ՄԵՆԱՆԻԶՄՆԵՐ</p>	<p>Սովորողների գիտելիքները, ունակությունները և հմտությունները գնահատվում են «Գերազանց», «Լավ», «Բավարար» և «Անբավարար»:</p> <p>Սովորողների գիտելիքները գնահատվում են հետևյալ չափանիշներով՝</p> <p>ա) «Գերազանց», եթե սովորողը խոր և հիմնավոր է յուրացրել ամբողջ ծրագրային նյութը, սպառիչ, հաջորդական, գրագետ ու տրամաբանորեն կառուցված է շարադրում այն, նյութը սերտորեն կապում է ոստիկանության ծառայության խնդիրների հետ, չի դժվարանում պատասխանել, երբ ձևափոխվում է առաջադրանքը, ազատորեն լուծում է խնդիրներն ու կատարում գործնական առաջադրանքները, ճիշտ է հիմնավորում ընդունած որոշումները, ընդունակ է ինքնուրույն ընդհանրացնել և շարադրել նյութը՝ սխալներ թույլ չտալով:</p> <p>բ) «Լավ», եթե սովորողը հիմնավոր գիտի ծրագրային նյութը, գրագետ է և ըստ էության շարադրում է այն, հարցին պատասխանելիս թույլ չի տալիս էական անճշտություններ, կարողանում է ճիշտ կիրառել տեսական դրույթները, գործնական առաջադրանքները կատարելիս տիրապետում է անհրաժեշտ ունակությունների ու հմտությունների:</p> <p>գ) «Բավարար», եթե սովորողը յուրացրել է հիմնական նյութը, բայց չգիտի դրա առանձին մանրամասները, թույլ է տալիս անճշտություններ, ոչ ճիշտ ձևակերպումներ, խախտում է ուսումնական նյութի շարադրման հաջորդականությունը և դժվարանում է կատարել գործնական առաջադրանքները:</p> <p>դ) «Անբավարար», եթե սովորողը չգիտի ծրագրային նյութի զգալի մասը, թույլ է տալիս էական սխալներ, չի կարողանում կատարել գործնական առաջադրանքներն ու լուծել խնդիրները:</p>
<p>ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p>	<p>Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի ուսանողին:</p>
<p>Ներկայություն</p> <p>Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ</p>	<p>Ուսանողի դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկնդրում, մասնակցություն քննարկումներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, ինքնուրույն և գործնական աշխատանքների հանձնում: Ուսանողն այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:</p> <p>Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրո միավոր:</p>

Ինքնուրույն աշխատանք	<p>Ինքնուրույն աշխատանքն անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում ուսանողը պարտավոր է նշել աղբյուրը՝ ըստ ընդունված սկադեմիական ձևաչափի:</p>
-----------------------------	--

ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՎՄԱՆ ՔԱՐՏԵԶ

Թեմա 1 Քրեադատավարական ապացուցման կոնցեպտուալ հիմնախնդիրները (8 ժամ դասախոսություն)	
Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<p>1. Քրեադատավարական գիտության մեջ ապացուցման տեսության դերը</p> <p>2. Հայկական քրեադատավարական օրենսդրությունում արտացոլված ապացուցման պարադիգման</p> <p>3. Ճշմարտության դերը քրեադատավարական ապացուցման մեջ</p> <p>4. Խղճի և մոտիվացիայի դերը քրեադատավարական ապացուցման մեջ</p>	<p>1. Հարցեր 1-4՝ անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա:</p> <p>2. Հարցեր 1-4՝ ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:</p>

Թեմա 2. Քրեադատավարական ապացուցման մեթոդոլոգիական հիմնախնդիրները (6 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)	
Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<p>1. Ապացուցման հասկացությունը</p> <p>2. Ապացուցման նպատակը</p> <p>3. Ապացուցման սուբյեկտները և դրանց դասակարգումը</p>	<p>1. Հարցեր 1-3՝ անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա:</p> <p>2. Հարցեր 1-3՝ սեմինար պարապմունք, խնդրահարույց հարցերի քննարկում:</p> <p>3. Հարցեր 1-3՝ ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:</p>

Թեմա 3 Քրեադատավարական ապացուցման տեսական հիմնախնդիրները (8 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)	
Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<p>1. Ապացույցների միջև կապի բացահայտումը և ապացույցների նշանակությունը</p> <p>2. Քննչական գործողությունների արձանագրությունների գնահատման հիմնախնդիրները</p> <p>3. Այլ փաստաթղթերի և փորձագետի եզրակացության գնահատման հիմնախնդիրները</p>	<p>1. Հարցեր 1-3՝ անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա:</p> <p>2. Հարցեր 1-3՝ սեմինար պարապմունք, խնդրահարույց հարցերի քննարկում:</p> <p>3. Հարցեր 2-3՝ ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:</p>

Թեմա 4 Քրեադատավարական ապացուցման գործնական հիմնախնդիրները (8 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)	
Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
<p>1. Ապացույցների օգտագործման հասկացությունը, էությունը և ձևերը</p> <p>2. Մոդելավորումը որպես ապացույցների օգտագործման մեթոդ</p> <p>3. Ապացույցների օգտագործումը քրեադատավարական որոշումների կայացման ընթացքում</p> <p>4. Կանխավարկածի և պրեյյուդիցիայի դերը ապացուցման մեջ</p>	<p>1. Հարցեր 1-4՝ անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերի վրա:</p> <p>2. Հարցեր 1-4՝ սեմինար պարապմունք, խնդրահարույց հարցերի քննարկում:</p> <p>3. Հարցեր 3-4՝ ինքնուրույն աշխատանք. ուսանողները ծանոթանում են գրականությանը՝ այնուհետև սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են ընթացիկ առաջադրանքները:</p>

Հ Ա Ր Ց Ա Շ Ա Ր

«Ապացուցման հիմնախնդիրները քրեական դատավարությունում» դասընթացի 1-ին ընթացիկ քննության

1. Քրեադատավարական գիտության մեջ ապացուցման տեսության դերը
2. Հայկական քրեադատավարական օրենսդրությունում արտացոլված ապացուցման պարադիգման
3. Ճշմարտության դերը քրեադատավարական ապացուցման մեջ
4. Խղճի և մոտիվացիայի դերը քրեադատավարական ապացուցման մեջ

Հ Ա Ր Ց Ա Շ Ա Ր

«Ապացուցման հիմնախնդիրները քրեական դատավարությունում» դասընթացի 2-րդ ընթացիկ քննության

1. Ապացուցման հասկացությունը
2. Ապացուցման նպատակը
3. Ապացուցման սուբյեկտները և դրանց դասակարգումը
4. Ապացույցների միջև կապի բացահայտումը և ապացույցների նշանակությունը
5. Քննչական գործողությունների արձանագրությունների գնահատման հիմնախնդիրները
6. Այլ փաստաթղթերի և փորձագետի եզրակացության գնահատման հիմնախնդիրները

Հ Ա Ր Ց Ա Շ Ա Ր

«Ապացուցման հիմնախնդիրները քրեական դատավարությունում» դասընթացի եզրափակիչ քննության

1. Քրեադատավարական գիտության մեջ ապացուցման տեսության դերը
2. Հայկական քրեադատավարական օրենսդրությունում արտացոլված ապացուցման պարադիգման
3. Ճշմարտության դերը քրեադատավարական ապացուցման մեջ
4. Խղճի դերը քրեադատավարական ապացուցման մեջ
5. Մոտիվացիայի դերը քրեադատավարական ապացուցման մեջ
6. Ապացուցման հասկացությունը
7. Ապացուցման նպատակը
8. Ապացուցման սուբյեկտները և դրանց դասակարգումը
9. Ապացույցների միջև կապի բացահայտումը և ապացույցների նշանակությունը
10. Քննչական գործողությունների արձանագրությունների գնահատման հիմնախնդիրները
11. Այլ փաստաթղթերի գնահատման հիմնախնդիրները
12. Փորձագետի եզրակացության գնահատման հիմնախնդիրները
13. Ապացույցների օգտագործման հասկացությունը, էությունը և ձևերը
14. Մոդելավորումը որպես ապացույցների օգտագործման մեթոդ
15. Ապացույցների օգտագործումը քրեադատավարական որոշումների կայացման ընթացքում
16. Կանխավարկածի և պրեյուդիցիայի դերը ապացուցման մեջ